

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištru v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. — Za oznanila se plačuje od navedene vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Z mesecem oktobrom začne „Slov. Gospodar“ tretje polletje; prosimo torej p. n. naročnike, ki so samo za tri četrt leta bili naročnine poslali, naj ponovijo naročilo o pravem času, da ne pride nered v priposiljanje.

Tudi novi naročniki se sprejemajo. Do konca leta znaša še naročnina 80 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah.

Upravništvo.

Spomenica.

(Konec.)

6. Tem jasnim besedam o pomanjkanju slovensčine večših uradnikov nasproti pa smo se močno čudili, ko je baron Kübeckov uradni list „Grazer Zeitung“ št. 166 t. l. najedenkrat slovenske liste začel podučevati rekoč: ni res, da bi Slovencem manjkalo slovensčine zmožnih uradnikov, imamo jih. Potem pravi: pri okrajnih glavarstvih v Mariboru, Ptui, Ljutomeru, Slov. Gradci, Celji in Brežicah je 27 polit. uradnikov. Izmed teh zna 17 uradnikov popolnem dobro slovenski, 8 vsaj za silo z ljudstvom slovenski govoriti more in le dvema je bilo treba naložiti, naj se slovenski naučita, če hočeta na spodnjem Štajerskem službovati.

Ako pomislimo, kaj se je v Sromljah godilo, kaj pri komisijonih v Mariboru, moramo se tej izjavi tem bolj čuditi, ker so slovenski listi trditev „Grazer Zeitung“ takoj s številkami in imeni popolnem ovrgli in uničili.

Slovensko društvo predlaga imenik uradnikov političnih, davkarskih, poštnih, zdravniških, gozdarskih itd., ki na spodnjem Štajerskem službujejo. Razporejeni so po 3 vrstah. V prvi vrsti so tisti, ki res umejo dobro slovenski govoriti in pisati; v drugi vrsti, ki znajo le za silo govoriti, pisati pa ne; in v tretji vrsti, ki ne znajo slovenski ne govoriti ne pisati. Podatki so vzeti iz ustnega občevarja slovenskih strank z dotičnimi uradniki.

Vzemimo sedaj, da ima „Grazer Zeitung“ prav, kedar piše, da je na slovenskem Štajerskem 27 političnih uradnikov nameščenih. Toda nema prav, ako trdi, da izmed teh zna 17 dobro slovenski, 8 za silo in 2 nič; kajti v resnici so samo 3 slovensčine popolnem zmožni uradniki, namreč okrajni komisar Jerman v Ptui, okrajni komisar Felicetti in okrajni sekretar Vajda, obadva v Celji; za silo slovenski govori 12 uradnikov, a 12 je takih, ki ne znajo nič slovenski. Tako kažejo skušnje!

V Mariboru, Ljutomeru, Slov. Gradci in Brežicah nemamo niti jednega uradnika, kateri bi dobro in pravilno slovensčino govoril in pisal.

Okrajni glavarji, posebno oni v Brežicah so v stanu vsaj govoriti s slovenskimi strankami in z njimi v slovensčini občevati, novi Mariborski glavar pa še niti tega ne zmore.

Priloženi imenik kaže, da štejemo na spodnjem Štajerskem političnih, sanitetnih, gozdarskih, cementarskih, davkarskih in poštnih uradnikov 171.

Od teh zna dobro slovenski in nemški samo 37, za silo slovenski ume jih 54, in čisto nič slovenski pa jih ne zna 80,

171.

Slovensko društvo je tega mnenja, da le-te številke dovolj jasno pričajo in dokazujejo, da se s takšnimi uradniki ne more ustrezati vse-skozi koristim javnega službovanja, pa tudi ne potrebam slovenskega prebivalstva, najmanj pa izvrševati po državnih osnovnih postavah Slovencev zagotovljene pravice do enakopravnosti njihovega slovenskega jezika v uradih in javnem življenju.

Zatoraj si usoja sledeče prositi: visoko ministerstvo notranjih zadev naj blagovoli proizročiti:

1. da se političnim, davkarskim in poštnim uradnikom, ki na Slov. Štajerji poslujejo in ne znajo slovenski govoriti in pisati, ukazuje, da se ko najbrže slovensčine popolnoma naučé; ko